БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

18-йил чиқиши.
№ 136 (4342).
10 ИЮЛЬ
ШАНБА
1971 ЙИЛ
Баҳоси 2 тийин.

Тракторлар далаларда тўхтовсиз ва унумли ишласин. Ғўза қатор ораларини сифатли юмшатиб, ҳосилга-ҳосил қўшиш учун курашайлик.

Шаҳарликлар дастурхонини ҳамиша мўл-кўл қилиш учун картошка, сабзавот ва мева тайёрлашга жиддий эътибор берайлик.

Чорва моллари учун етарли миқдорда ем-хашак тайёрлаб қўйиш учун ғанимат фурсатдан унумли фойдаланайлик. Беда ўрими ва сенаж тайёрлашда барча имкониятлардан тўла фойдаланайлик.

Биз сизларга мурожаат қиламиз, лубкор, шоликор, сабзавотчи, соҳибкор ўртоқлар! Экинлар, боғ ва токзорларни парвариш қилиш юзасидан барча агротехника тадбирларини энг яхши муддатларда ва ўз вақтида амалга оширингиз.

(Тошкент области қишлоқ хўжалиги ходимлари мурожаатидан).

БЎЛИҚ ҚЎСАКЛАР

БЕКОБОД РАЙОНИДАГИ ОЙБЕК НОМЛИ КОЛХОЗ пахтакорлари ҳар гектар ердан мўл ҳосил етиштириш иштиёқи билан яшамоқдалар. Қайси бригадага борманг, пахтакорларнинг фидокорона меҳнат қилаётганлигининг гувоҳи бўласиз.

Буни Набиддин Тоғаев бошлиқ бригада мисолида ҳам кўриш мумкин. Механизаторлар қатор ораларини пешма-пеш культивациядан чиқаришяпти. Сувчилар ҳам ўзларига топширилган ишни барвақт адо этмоқдалар. Бегона ўтларга қарши кураш бригада аъзоларининг диққат-эътиборида турибди. Шунинг учун 80 гектар майдондаги ғўзалар қийғос гулга кириб кўсаклай бошлади.

Ишчилар қўшимча мажбурият олиб, гектаридан 35 ўрнига 40 центнердан «оқ олтин» топширамиз, демоқдалар.

Ш. НУРАЛИЕВ.

ҲОСИЛ КЎПАЙМОҚДА

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхозда июль ойининг ҳар бир кунидан унумли фойдаланиб, далаларда мўл ҳосил тўпланяпти.

Пахтакорлар ғўза парваришини кучайтириб, озиқлантиришни агротехника талабларига мувофиқ ўтказяптилар. Шу сабабли шона ва гул кўпаймоқда. Қўчқорбек Рихсиев бошлиқ бригада далаларида барвақт гулга кирган ғўзаларда икки-учтадан кўсак санаш мумкин.

Худойберди Дадашев бошлиқ бригада аъзолари эса 85 гектар ернинг ҳар гектаридан 32 центнердан ҳосил кўтаришмоқчи. Бригада аъзолари қатор ораларига уч марта комплекс ишлов бердилар. Экин майдонининг ярми иккинчи сувдан тўла чиқарилди. Зариф Мирзаев, Абдураҳмон Султонов каби механизаторлар қатор ораларига ишлов беришда бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

Ш. ЙЎЛДОШЕВ.

ДАЛАЛАРДА юқори ҳосилни кўзлаб иш юритаётган деҳқонлар ғўзаларни меҳр билан парвариш қилмоқдалар. Саратоннинг шу иссиқ кунларида ғўзаларни қондириб суғориш ҳосил гарови эканлигини билган сувчилар ғайратларига-ғайрат қўшаяптилар. Ҳар туп ғўзанинг қониб сув ичиши, яшнаши учун шароит яратилмоқда. Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхози пахтазорларида ғўзаларни парваришлаш намунали олиб борилмоқда. Қатор ораларига комплекс ишлов бериш, суғориш, озиқлантириш ишлари маромида ўтказилаяпти. Суратда: илғор сувчи Нурали Йўлдошев.

А. АБАЛЯН фотоси.

ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИК ҲАМКОРЛИК

УЛАН-БАТОР МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ МИТИНГИ

УЛАН-БАТОР, 9 июль. (ТАСС махсус мухбири). Бугун бу ерда Монголия Халқ Республикаси пойтахти меҳнаткашларининг монгол халқига совға қилиб Совет Иттифоқи қуриб берган объектларни қабул қилиб олишга бағишланган митинги бўлиб ўтди.

Митингда Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси Ю. Цеденбал, Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Монголия Халқ Республикаси Буюк Халқ Хурали Президиумининг раиси Ж. Самбу ва Монголиянинг бошқа раҳбарлари ҳозир бўлдилар. КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин бошчилигидаги Совет Иттифоқи партия-ҳукумат делегацияси, қардош социалистик мамлакатларнинг ва бошқа бир қанча мамлакатларнинг Монголия Халқ революцияси 50 йиллиги байрамига келган партия-ҳукумат делегациялари ҳам ҳозир бўлдилар.

Митингни Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, партия Марказий Комитетининг секретари Б. Лхамсурэн очди.

Ўртоқ А. Н. Косигинга сўз берилади. Митинг аҳли ўртоқ Косигинни самимий кутиб олди.

Шундан кейин ўртоқ Ю. Цеденбал нутқ сўзлади.

А. Н. Косигин ва Ю. Цеденбал нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва бир неча бор қарсаклар билан бўлиниб турди.

БУХОРО ОБЛАСТИ деҳқонларининг кенгаши

БУХОРО, 9 июль. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда Бухоро области қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг кенгаши бўлиб ўтди. Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Муртазоев областда дала ишларининг бориши ва социалистик мажбуриятларни бажариш юзасидан қўйилган вазифалар тўғрисида доклад қилди.

Кенгаш қатнашчилари область қишлоқ хўжалиги бу йил Ватанга 500 минг тонна пахта етказиб беради деб белгиладилар. Ҳозирги вақтда ғўза парваришини кучайтириш, шунингдек ем-хашак тайёрловчи зарбдор бригадаларни ташкил этиш, чорва туёғини кўпайтириш асосий вазифалардан эканлиги уқтириб ўтилди.

Кенгашда областнинг барча меҳнаткашларига қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада юксалтирмоқ учун куч-ғайратни зўрайтиришга даъват этувчи мурожаатнома қабул қилинди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ҒАЛЛА ЎРИМ-ЙИҒИМИНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 9 ИЮЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи стун — бир кунлик ўсиш, иккинчи стун — мавсум бошидан бери ўрилгани.

Калинин	4,2	98,6
Орджоникидзе	17,3	94,2
Ўрта Чирчиқ	5,2	83,4
Оққўрғон	0,8	82,8
Янгийўл	3,1	74,8
Бекобод	—	70,6
Бўка	5,3	70,5
Пискент	—	53,5
Юқори Чирчиқ	5,2	50,1
Бўстонлиқ	3,5	28,3
Область бўйича	3,8	63,4

САБЗАВОТКОРЛАР ҲИММАТИ

Калинин районидаги Охунбобоев номли колхознинг яқин тўрт-беш йил илгариги аҳволи билан ҳозиргисини солиштириб кўрсангиз, колхоз дадил қадам ташлаб илгарилаб бораётганини кўрасиз.

Экин майдонлари тобора қисқариб бораётган, талайгина ҳосилдор ерлар шаҳарга ўтиб кетган бўлса ҳам, етиштирилаётган сабзавот маҳсулотининг ялпи миқдори илгаригидан камаймай, аксинча тенг баробар кўпайган. Масалан, 1966 йили 2600 тонна сабзавот маҳсулоти етиштирилган эди. Шундан бери 185 гектар экин майдони қисқарди.

КПСС XXIV съезди қарорларидан руҳланган колхозчилар бу йил 5500 тонналик хирмон кўтариш учун курашмоқдалар. Пландан ташқари 1000 тонна сабзавот, 180 тонна картошка, 40 тонна узум, 20 тонна қовун-тарвуз, 100 тонна сут, 5 тонна гўшт етиштиришга қарор қилганлар. Ана шу мақсадни дилга жо қилган колхозчилар шу кунларда астойдил меҳнат қилаётирлар.

Колхоз пиллакорлари ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятни шараф билан ошириб адо этдилар. Пландаги 13700 ўрнига давлатга 14100 килограмм пилла сотилди.

Яқинда яна бир хуш хабар барчани қувонтирди. Колхоз деҳқонлари картошка сотиш йиллик планини ҳаммадан илгари тўла бажардилар. Азамат деҳқонлар давлатга 820 тонна картошка сотдилар. Улар яна 180 тонна картошка сотиб, мажбуриятни ҳам шараф билан адо этиш учун курашмоқдалар.

— Картошка сотиш планини барвақт адо этишнинг ҳосияти кўп,— дейди колхоз раиси Зоир Жалилов,— чунки картошка қанча эрта етиштирилса ва эрта сотилса, колхоз ундан шунча катта иқтисодий наф кўради. Масалан, биз бу йил шу муддатгача 310 тонна картошка сотиб, 66 минг сўм қўшимча даромад олдик.

Бу колхозда сабзавотнинг деярли ҳамма турлари бўйича 6 ойлик план тўрт-беш баробар ошириб адо этилган, деса бўлади. Масалан, олти ойда 481 тонна ўрнига 1600 тонна сабзавот сотилган. Сабзавот турлари бўйича планнинг бажарилиши ҳам кўнгилдагидек. Ўтган олти ойда планга мувофиқ 150 ўрнига 600 тонна пиёз, 13 ўрнига 40 тонна сабзи, 11 ўрнига 100 тонна бодринг, 253 ўрнига 735 тонна карам сотилди. Ош лавлаги, саримсоқ пиёз, ҳар хил резаворлар сотиш планлари анча ошириб бажарилди. Қисқача қилиб айтганда, ярим йилга мўлжалланган план тўрт-беш баробар кўп адо этилди. Шунингдек шу муддатга мўлжалланган сут, гўшт ва тухум сотиш планлари ҳам ошиғи билан бажарилди.

Планларни бажаришда Набихўжа Эшонов, Тўлаган Юнусов, Рашид Хасанов бошлиқ бригада аъзолари айниқса катта ҳисса қўшдилар. Бу бригадаларда йиллик сабзавот тайёрлаш планлари 50—60 процент бажариб қўйилди. Хошим Умаров, Туроб Тўрахўжаев, Валихўжа Эшонов, Шокир ота Каримов, Турсунбой Эшонов сингарилар бу борада кўпларга намуна бўлмоқдалар.

Бу хўжаликда экин майдони камайишига қарамай сабзавот маҳсулотини кўпайиб бориши диққатга сазовор. Колхоз раиси Зоир Жалилов шу ҳақда бундай деди:

— Илгари биз эртаги экинлардан бўшаган ерларга такрорий экин экишга унча эътибор бермас эдик, кейинги йилларда шу нарсага жиддий аҳамият бера бошладик. Бундан ташқари, мавжуд ерлардан тўғри фойдаланиб, ҳосилдорликни оширишга, деҳқончилик маданиятини оширишга эътибор кучайди.

Дарҳақиқат, раис айтгандай, бу хўжаликда такрорий экин экиб, ердан самарали фойдаланиляпти. Масалан, ҳозир эртаги экинлардан 160 гектар ер бўшаган. План бўйича 9 гектар кечки карам экилиши лозим эди. Колхоз правлениеси 50 гектар ерга кечки карам, 80 гектар ерга келгуси йил учун пиёз, қолган ерга сабзи ва саримсоқ пиёз экишга қарор қилди. Ана шундай йўллар билан хўжалик 1000 тонналик социалистик мажбуриятни бажармоқчи. Шу билан бирга келгуси йил ҳосили учун пухта замин яратилмоқда.

Хўжаликда кўплаб сабзавот маҳсулоти ишлаб чиқариш билан бирга колхозчиларнинг маданий ҳаёт кечиришларига ҳам алоҳида эътибор бериляпти. 250 минг сўм сарфлаб қурилган катта стадион, ёзлик кинотеатр фойдаланишга топширилди. Ҳаммом, икки гектар жойни эгаллайдиган теплица комбинати қурилиши тугалланмоқда.

Б. ХАЛИЛОВ.
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

МАРВАРИД ШОДАЛАР

ЛАВҲА

Ҳа, ҳозир ёзнинг ноз неъматга поёндоз бўлган, қовунлар тўри тўлишаётган, боғ-роғларнинг етилган, олмаю узумларнинг ранг олган пайти. Шу кезларда боғ-роғларга кирган кишининг баҳри дили яйраб кетади. Айниқса шиғил-шиғил меваларини кўз-кўз қилган олмазорларнинг файзи бўлакча. Қуёш нурида марварид шодалардай товланган олма шохларидаги ҳосил тизимларига ким мафтун бўлиб боқмаган дейсиз?! Тўғри, боғлар гуллаганида, ҳосили ғуж-ғуж бўлиб пишганида тўйиб-тўйиб боққанмиз. Бироқ, Ленин орденли академик Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик илмий-текшириш институти олмазорлари бутунлай бошқа олам...

Келинг, яхшиси шу олмазорларнинг бошқача олами билан танишайлик. Боғ дарвозасидан киришингиз билан дилингиз завқ-шавққа тўлиб кетади. Лентадек чўзилган асфальт йўлнинг икки ёнида саф тортган арчалар, ранго-ранг гуллар чамани кўзни қамаштиради... Анжирзор ёнидан ўтилгач, поёни йўқ узумзор бошланади. Кўм бошлари ишкомлар оша мўралайди.

Ўнгга бурилиб бироз пастга томон юрилгач, олмазорга кўзингиз тушади. Пастаккина олма дарахтларидаги ғуж-ғуж мевалар гўё шивирлаётгандек, ўз боғбонига таҳсин ўқиётгандек...

Боғ яратган боғбонга бунда
Табиат ҳам бермиш ихтиёр.
Ғир-ғир эсган шабода кунда
Ошиқ мисол айланар бедор.
Олмаларда ўйнар латиф нур,
Навдаларда ажиб таманно.

Кўнгилларга бахш этган ҳузур,
Боғбонларга минг бор тасанно!

Ниҳол экиш, боғ-роғлар яратиш бизга қадимдан, авлод-аждодларимиздан мерос. Бироқ, боғдорчиликни илмий асосда ташкил этиш, янги навлар яратиш, бизнинг замонамизда кенг йўлга қўйилди. Миришкор боғбон, янги навлар ижодкори Асрор ака Ҳамрохўжаев бошлиқ интенсивлаш бригадасининг иш тажрибалари бунинг ёрқин далили.

— Участкамиз ўн йил муқаддам ташкил этилган. Бу ерда етиштирилаётган ниҳоллар бўлғувси олмазор учун пайвандтаг кўчат вазифасини ўтайди, — деб изоҳ бера бошлади бригадир.

Кейин соч толаларидек бир текис бўлиб ўсаётган пайвандтаг кўчатларга завқ билан тикиларкан, сўзида давом этди: «Булар келаси йилданоқ ҳосил бера бошлайди».

Бригадир бизни қарийб ўн гектарлик олмазорга бошлади. Қизиқ, олма-дарахтларининг ҳаммаси пакана, лекин ҳосили шиғил.

— Нега бу олмаларнинг бўйи паст? — сўраймиз Асрор акадан.

У мийиғида кулиб қўйди-да бир бошдан тушунтириб берди:

— Гап шундаки, пакана олмазорнинг ҳосили одатдаги баланд бўйли олмазордагига қараганда 3-4 баравар кўп бўлади. Нега десангиз, бу усулда кўчатлар анча зич жойлаштирилади, яъни ҳар гектар ерда 1145 тадан пастак дарахт ўсади. Бунинг устига боғни механизация ёрдамида парваришлашга қулай шароит туғилади. Дарахтлар 2,5х3,5 схемада экилгани учун трактор бемалол оралаб юраверади. Яна бир қулайлиги шундаки, олмазор пастак бўлгани сабабли ҳамма ҳосил осонлик билан батамом йиғиб олинади, меванинг сифати яхши бўлади.

Баланд дарахтлар мевасининг ярмига яқини терим пайтида нес-нобуд бўлиб кетади. Демак, пастак мевазордан кам меҳнат эвазига катта даромад олиш мумкин.

Боғ кезиб юриб, сим бағазларга кўтарилган дарахтларга кўзимиз тушди. Бунинг сирини сўраган эдик, Асрор ака шундай тушунтирди:

— Мева дарахтлари шу тарзда парвариш қилинса, қуёш нуридан тўла баҳраманд бўлади. Яъни бир дона ҳам текинхўр япроқ бўлмайди. Меваларнинг ҳаммаси сархил бўлиб пишади. Ярим пастак яъни бўйи икки-икки ярим метр бўлган дарахтлар оралиғи 4х4 схемада бўлиб, дори пуркаш, ер юмшатиш каби оғир ишларни тамоман механизация бажаради.

Институтнинг пастак ўсадиган тагпайвандли боғларида олмаларнинг турли-туман навлари бор. Семиренко, Первенец, Самарқанд, Розмарин, Бойкин, Белий налив, Зимний Золотой... санаб тугатиш қийин. Пастак ўсадиган мева дарахтлари ҳосили мўл бўлади. Гектаридан камида 25-30 тоннадан мева олиш мумкин.

Олим Олег Константинович Афанасьев бошлиқ бир гуруҳ илмий ходимлар тажриба участкасида боғларни интенсивлаш ва юқори ҳосил етиштириш борасида тинмай ижодий изланишмоқда. Изланганга толе ёр, дейдилар. Халқимиз дастурхонини ширин-шакар меваларга тўлдириш иштиёқи билан тер тўкаётган институт боғбонларига, изланувчан илмий ходимларга муваффақият ва омад ёр бўлсин.

Шоҳиста БЕРДИЕВА.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ДАҒАЛ ХАШАК ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 5 ИЮЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — план тонна ҳисобида, иккинчи стун — тайёрланган дағал хашак тонна ҳисобида, учинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида.

Оққўрғон	20763	18379	88,5
Юқори Чирчиқ	25282	18086	71,5
Орджоникидзе	10981	7153	65,1
Бўка	12262	7212	58,8
Бекобод	13565	7381	54,4
Урта Чирчиқ	34428	17683	51,4
Калинин	20525	10270	50,0
Янгийўл	31877	14615	45,8
Бўстонлиқ	28596	12385	43,3
Пискент	23695	9109	38,4
Область бўйича	221974	122273	55,1

КОСМОС ҚАҲРАМОНЛАРИНИНГ ХОТИРАСИ

Бутун совет халқи сингари Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам социалистик Ватанимизнинг содиқ ўғлонлари, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари, космонавт-учувчилар Георгий Тимофеевич Добровольский, Владислав Николаевич Волков ва Виктор Иванович Пацаевнинг фожиона ҳалокатидан чуқур қайғурадилар. Бу қаҳрамонлар ўзларининг мислсиз парвозлари, кўп кун мобайнида хормай-толмай қилган ишлари, илмий тадқиқотлари билан космосни ўзлаштириш тарихига янги шонли саҳифа қўшдилар, орбита бўйлаб учувчи бошқарадиган парвозни ривожлантириш ишига бебаҳо ҳисса қўшдилар, социал тараққиётнинг олдинги сафида бораётган, инсониятнинг порлоқ биноси — коммунизм қураётган улуғ социалистик Ватанимизнинг шуҳратини оширдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Республика меҳнаткашлари ва жамоат ташкилотларининг кўпдан-кўп истакларини инобатга олиб, СССРнинг космонавт-учувчилари, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари Г. Т. Добровольский, В. Н. Волков, В. И. Пацаевнинг хотираларини абадийлаштириш мақсадида қарор қиладилар:

Сирдарё область Пахтакор районидаги 30-совхоз Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари СССРнинг космонавт-учувчилари Георгий Тимофеевич Добровольский, Владислав Николаевич Волков ва Виктор Иванович Пацаев хотиралари учун «Уч қаҳрамон» деб аталсин.

Тошкент шаҳар Чилонзор районидаги 189-умумий таълим мактаби Георгий Тимофеевич Добровольский номи билан;

Тошкент шаҳар Куйбишев районидаги 225-умумий таълим мактаби Владислав Николаевич Волков номи билан;

Тошкент шаҳар Киров районидаги 63-умумий таълим мактаби Виктор Иванович Пацаев номи билан аталсин.

«Уч қаҳрамон» совхозининг марказий участкасида ҳамда номлари юқорида айтиб ўтилган мактабларнинг олдида космонавт қаҳрамонлар Г. Т. Добровольский, В. Н. Волков ва В. И. Пацаевларнинг бюстлари ўрнатилади.

КПСС XXIV съездида таъкидланганидек, партиямиз қарор ва кўрсатмаларини амалга оширишда бошланғич партия ташкилотлари энг муҳим ўринлардан бирини эгаллайди.

Бошланғич партия ташкилотларининг фаолияти ҳозир коммунистларни ва партиясизларни юксак ғоявийлик руҳида, ўз вазифаларини виждонан бажариш ва КПСС сиёсатини чуқур тушуниш руҳида тарбиялашга қаратилгандир. Улар омма орасида олиб борилаётган сиёсий ташкилотчилик иш планини муваффақиятли бажариш учун курашда меҳнаткашларнинг ижодий активлигини авж олдиришга, ишчилар, колхозчилар, хизматчиларнинг меҳнат, турмуш шароитини яхшилаш тўғрисида кўрсатилаётган ғамхўрликни янада кучайтиришга ҳаракат қилмоқдалар.

Калинин районидаги генерал Собир Раҳимов номли колхоз коммунистларининг яқинда бўлиб ўтган йиғилишида «Ўзбекистон КП Марказий Комитети II пленумининг «КПСС XXIV съезди қарорлари асосида бошланғич партия ташкилотлари фаолиятини янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарори ва колхоз бошланғич партия ташкилоти олдида турган вазифалар» кенг муҳокама қилинди. Қабул қилинган қарорда бошланғич ва цех партия ташкилотлари жанговарлиги ва активлигини янада ошириш мақсадида бажарилиши лозим бўлган асосий вазифалар белгилаб олинди.

БОШЛАНҒИЧ ТАШКИЛОТ — ПАРТИЯНИНГ АСОСИ

Калинин районидаги Генерал Собир Раҳимов номли колхоз коммунистлари Ўзбекистон КП Марказий Комитети II пленуми якунларини кенг муҳокама қилмоқдалар

Коллектив ўтган ойларда дастлабки муваффақиятларни қўлга киритди. Давлатга пилла, гўшт, тухум сотиш йиллик плани муваффақиятли бажарилди. Шаҳарликлар дастурхонига шу кунгача 464 тонна картошка, 1117 тонна ҳар хил сабзавот маҳсулотлари, 229 тонна сут етказиб берилди. Ҳозирги кунда далаларда ғарқ пишган полиз экинлари, сабзавот ва мева-чеваларни йиғиб-териб олиш ишлари қизғин давом этмоқда.

Колхоз коммунистлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг халқ хўжалигида тежамкорлик режимини кучайтириш ва ишлаб чиқариш резервларидан унумли фойдаланишга даъват этувчи Хатига жавобан кўпгина ибратли тадбирларни амалга оширяптилар.

Айниқса, ердан унумли фойдаланишга ва такрор экилаётган экинлар ҳосилдорлигини оширишга алоҳида эътибор бериляпти. 1971 йилда 8 гектар ерга плёнка усулида бодринг, 4 гектар ерга помидор, 2,5 гектар ерга Дербент карами экилган эди. Плёнка тагида ўстирилган бодрингдан 3, 4-бригада аъзолари айниқса юқори ҳосил кўтаришди. Содиқ Сидиқов бошлиқ 3-бригада миришкорлари гектар бошига 22 тоннадан бодринг олишга муваффақ бўлдилар. Дербент карамини реализация қилишдан кўрилган даромад 3 минг сўмни ташкил этди.

Такрорий экинлар экишга эътибор йил сайин кучаймоқда. Ҳозир 85 гектар майдондан икки марта ҳосил олиш мўлжалланяпти. Бунга биз эртаги экинлар ҳосилини зудлик билан йиғиштириб олиб бўшаган ерларга кузги экинлар экиш йўли билан эришамиз. Шу усулда қўшимча равишда 1180 тонна ҳосил етиштира оламиз. Айни пайтда чорвачиликнинг озуқа базасини ҳам мустаҳкамлаяпмиз. Ҳозир маккажўхори билан лавлагини қўшиб экяпмиз. Бу тадбир туфайли оз майдондан кўп озуқа олиш имкони туғилмоқда.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан нотиқлар коллектив эришаётган муваффақиятларни тилга олиш билан бирга асосий эътиборни кўпроқ бажарилмай қолаётган вазифаларга қаратдилар. Ҳали ҳам колхознинг баъзи участкаларида экинларга ишлов бериш ва унинг ҳосилдорлигини ошириш талаб даражасида эмас. Такрорий экин экиш ишлари суст бораяпти. Сут тайёрлаш ярим йиллик планининг колхозда бажарилмай қолгани ташвишли ҳолдир. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан сут соғиб олиш 43 тоннага камайиб кетди.

Нотиқлар ўз сўзларида бу нуқсонларни бартараф этиш юзасидан қимматли фикрларни билдирдилар. Илғор тажрибаларини ўзаро ўртоқлашдилар.

— Партиямиз XXIV съезди белгилаган қарорларни амалга оширишда коммунистлар авангардлик ролини ўйнашлари керак, — деди 6-бригада цех партия ташкилотининг секретари **Т. Нурматов.** — Ҳаммага маълумки, қўшни «Ленин йўли» колхози аъзоларининг беш йилликни тўрт йилда бажариш юзасидан бошлаган ташаббусига биз ҳам қўшилганмиз. Бу ютуққа эришмоқ учун, энг аввало, экинлар ҳосилдорлигини ошириш лозим. Бригадамиз аъзолари бу вазифани такрорий экинлар экилаётган майдонларни кўпайтириш йўли билан амалга оширадилар. Бу йил 6 гектар майдондан икки маротаба ҳосил йиғиб оламиз. Коммунистларимиз бу курашда олдинги сафларда келмоқдалар.

Сўнгги йилларда коммунистларимиз сафи беш кишига кўпайди. Улар ишлаб чиқариш топшириқларини муваффақиятли бажариш билан бирга жамоатчилик ишларини ҳам шараф билан амалга оширмоқдалар. Ҳозир ҳамма бир жон-бир тан бўлиб беш йиллик топшириғини тўрт йилда бажариш учун курашмоқда.

Автогараж цех партия ташкилоти секретари **Н. Ҳакимов** партия группаларига раҳбарлик юзасидан тўпланган тажрибалар ҳақида йиғилганларга гапириб берди. Автогараж цех партия ташкилоти ишига беш кишилик бюро бошчилик қилмоқда. Партия йиғилишлари ҳар ойда мунтазам равишда ўтиб турибди. Бу йиғилишларда ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш, техник кадрлар малакасини ошириш, мавжуд техникадан унумли фойдаланишга оид масалалар муҳокама қилинмоқда.

Ҳозир сабзавотчиликдаги асосий ишлар тўла механизациялаштирилган. Техниканинг жилови моҳир механизатор коммунистларимиз қўлида. Бундан буён ҳам биз ишлаб чиқаришни тўла механизациялаш сари бораверамиз.

Тўққизинчи бригада бошлиғи **Ғ. Тиллаев**, ферма цех партия ташкилотининг секретари **И. Исроилов**, парник хўжалиги бошлиғи **М. Ҳамидов** ўртоқлар ҳам колхоз экономикасини янада юксалтиришга қаратилган қимматли таклифлар билан чиқдилар. Тўққизинчи беш йиллик топшириқларини шараф билан бажаришга даъват этувчи фикр ҳар бир нотиқ сўзида сезилиб турди.

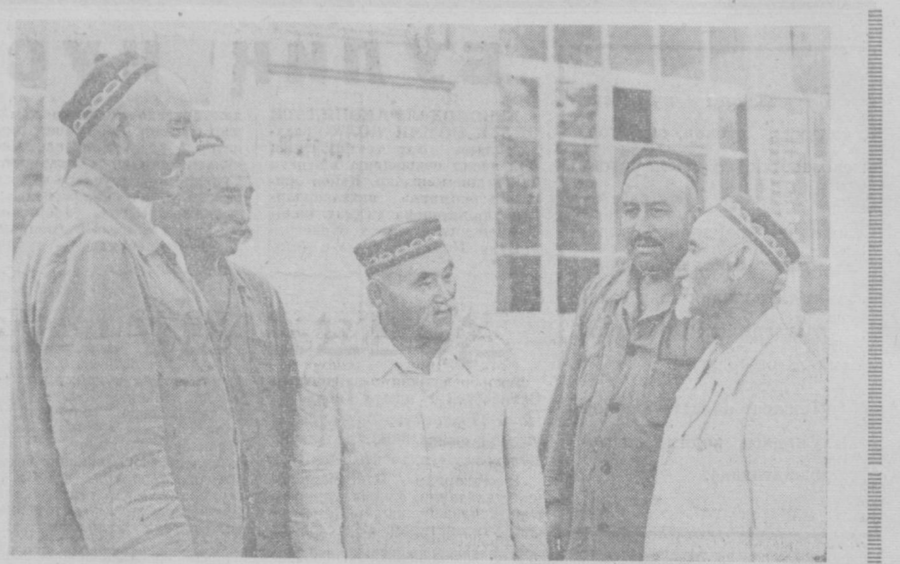

СУРАТДА: колхознинг кекса коммунистларидан 7-бригада бошлиғи Р. Қулмуҳамедов (чапдан), мироб А. Мўминов, агроном А. Зиёев, 11-бригада бошлиғи А. Хайитметов ва колхоз аъзоси Т. Ўрозбоев йиғилишда олган ўз таассуротларини ўртоқлашмоқдалар.

●

СУРАТДА: коммунистлар докладчи ва музокарада сўзга чиққан нотиқларнинг сўзларини диққат билан тинглашаяпти.

Колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини бутун чоралар билан оширишлари, комплекс механизацияни, пахта-беда алмашлаб экишни жорий этиш, ер, сув, моддий-техника ресурсларидан рационал фойдаланишда қатъий принципиал йўл тутишлари ҳамда шу асосда меҳнат унумдорлигини оширишга ва қишлоқ хўжалик маҳсулоти таннархини камайтиришга эришишлари зарур.

(«КПСС XXIV съезди қарорлари асосида бошланғич партия ташкилотлари фаолиятини янада яхшилаш чоралари тўғрисида» Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети II пленумининг қароридан).

ПАРТИЯ ЙИҒИЛИШИ ТАРБИЯ МАКТАБИ

БОШЛАНҒИЧ партия ташкилотининг юқори органи — камида ойда бир марта ўтказиладиган партия йиғилишидир, дейилади КПСС Уставида. Колхоз партия ташкилоти КПСС Устави талабларига риоя қилиб, ҳар бир йиғилишнинг роли ва обрўсини оширишга, уни кенг меҳнаткашлар оммасининг чинакам минбарига, тарбия мактабига айлантиришга ҳаракат қилмоқда.

Коммунистлар бу галги йиғилишга ҳам ҳар жиҳатдан пухта ҳозирлик кўрган ҳолда келишди. Партком бюросида олдиндан партия йиғилишини тайёрловчи махсус комиссия тузилган эди. Партком секретари Қ. Латипов, колхоз раиси М. Маъмуров, агроном А. Зиёев, цех партия ташкилотлари секретарлари ва оддий коммунистлар комиссия аъзолигига сайландилар.

Комиссия аъзолари ўзаро вазифаларни бўлишиб олиб, навбатдаги партия йиғилишини тайёрлаш ишига жиддий киришдилар. Жумладан, партия ташкилотининг КПСС сафларини ўстириш, ғоявий-тарбиявий ишларни йўлга қўйиш, қабул қилинган қарорлар ижросини текшириш, хўжалик фаолиятини назорат қилиш соҳасидаги ишлари атрофлича ўрганилди. Партия йиғилишига тайёргарлик даврида КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг II пленуми қарорларини амалга ошириш юзасидан цех партия ташкилотлари белгилаётган тадбирларга алоҳида эътибор берилди.

КПСС XXIII съезди ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг V пленумидан сўнг партия ташкилотлари структурасини такомиллаштириш соҳасида колхозда каттагина ишлар амалга оширилган эди. 3-, 5-, 11-ишлаб чиқариш бригадаларида янгидан цех партия ташкилотлари тузилди. Ҳозирги кунда колхоздаги 12 та цех партия ташкилоти сафига 114 коммунист ва партия аъзолигига кандидат бирлашган. Коммунистларнинг салкам 90 проценти бевосита моддий ишлаб чиқариш билан банд.

Колхозда партия йиғилишларини олдиндан тайёрлаш эндиликда одат тусига кириб боряпти. Парткомнинг бир йилга мўлжалланган перспектив планида ўтказилиши лозим бўлган йиғилишлар кун тартиби ва йиғилишни тайёрловчи коммунистларнинг номлари олдиндан маълум қилиб қўйилган. Бу тадбир ҳар бир йиғилишни шошмасдан, ўйлаб ва мазмунли тайёрлаш имконини бермоқда. Колхоз коммунистлари ҳозир фақат партия йиғилишларини эмас, балки партком мажлисларини тайёрлашга ҳам олдиндан ҳозирлик кўрмоқдалар.

Бундай тажриба бугунги йиғилишнинг ҳам муваффақиятини таъминлади. Йиғилиш арафасида «Колхозчилар овози» деворий газетасининг навбатдаги сони чиқарилди. Газета саҳифасида «КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширамиз!» умумий сарлавҳаси остида берилган материалларда колхоз экономикасини юксалтириш соҳасида цех партия ташкилотлари кўраётган тадбирлар атрофлича ҳикоя қилинган эди.

Комиссия иш якунлари ва партиявий-ташкилий, оммавий-сиёсий ишлар соҳасида бажарилаётган тадбирлар колхоз партия комитетининг секретари Қ. Латиповнинг «Ўзбекистон КП Марказий Комитети II пленумининг «КПСС XXIV съезди қарорлари асосида бошланғич партия ташкилотлари фаолиятини янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарори ва колхоз бошланғич партия ташкилоти олдида турган вазифалар» ҳақидаги докладида яна ҳам кенгроқ баён қилиб берилди.

КОММУНИСТ-ТАШКИЛОТЧИ, АВАНГАРД

В. И. ЛЕНИН айтганидек, бошланғич партия ташкилотлари партия негизидир. Ҳар бир коммунист партияга кирган кундан бошлаб, бошланғич партия ташкилоти билан бевосита боғланиб иш олиб боради. Партия ташкилоти коммунистнинг коллектив ва содиқ дўсти, билимдон маслаҳатчиси, тажрибали устози ва талабчан тарбиячисидир. КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг II пленуми партиямизнинг бошланғич ташкилотлар роли ва аҳамиятини оширишга қаратилган ленинча йўлини изчиллик билан давом эттириб, муҳим қарорлар қабул қилди.

Колхоз партия ташкилоти ишлаб чиқаришнинг барча участкаларида партия таъсирини ўтказиш учун тинмай курашмоқда. Ўтган қисқа давр мобайнида колхоз коммунистлари — сафи меҳнатда ўзини кўрсатган ва сиёсий тайёргарликка эга бўлган кишилар ҳисобига анча кенгайди. Айниқса, автогараж цех партия ташкилотида партияга қабул намунали йўлга қўйилган. Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг V пленумидан кейинги даврда бу ташкилотда коммунистлар сафи 7 кишига кўпайди. Ферма цех партия ташкилотида 5 киши, 6-бригада цех партия ташкилотида 4 киши КПСС аъзолигига қабул қилинди.

Шу кеча-кундузда 62 коммунист деҳқончиликда, 13 коммунист чорвачилик фермаларида, 17 коммунист ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш билан боғлиқ бўлган участкаларда меҳнат қилмоқда.

Коммунистларимиз активлиги ва ташаббускорлиги билан хўжаликда саккизинчи беш йиллик топшириқлари барча соҳалар бўйича ортиғи билан адо этилди, деди докладчи. З. Сайфуддинов, Б. Эрғашева, Н. Кенжаев, Д. Мўминжонов каби ўнлаб илғор коммунистлар бу ютуқларга айниқса кўп ҳисса қўшдилар. Улар ғайрати билан саккизинчи беш йилликда колхоз даромади 1 миллион 90 минг сўмдан 1 миллион 602 минг сўмгача кўпайди.

Тўққизинчи беш йилликда колхоз сабзавоткорлари ва соҳибкорлари, чорвадорлари ва пиллакорлари олдида яна ҳам улкан вазифалар турибди. Бу беш йилликда картошка, сабзавот тайёрлаш 20 процент, полиз экинлари ҳосили 22 процент, мева 25 процент, гўшт, сут 10 процент, тухум 30 процент кўпайиши керак. Йил бошида бўлиб ўтган коммунистларнинг йиғилишларида бу катта вазифаларни бажариш юзасидан конкрет режалар белгилаб олинди.

Докладчи шундан кейин тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида бажарилаётган ишлар устида батафсил тўхталиб ўтди. Бу йил колхоз аҳли ўз зиммасига оширилган социалистик мажбурият олган. Барчанинг диққат-эътибори мажбуриятда ёзиб қўйилган вазифаларни бажаришга қаратилгандир.

ИДЕОЛОГИЯ ВА ҲАЁТ

ПАРТИЯМИЗНИНГ кучи коммунистлар ғоявийлиги, активлиги, фидокорлигида эканлиги КПСС XXIV съездида алоҳида уқтириб ўтилди. Бинобарин, партия аъзолари ва аъзоликка кандидатларнинг марксча-ленинча ўқишига, иқтисодий билимлар пропагандасига, кенг меҳнаткашлар оммасида коммунистик дунёқарашни шакллантиришга эътиборни янада кучайтириш бошланғич партия ташкилотлари олдида турган асосий вазифалардан биридир.

Колхоз коммунистлари ўз сиёсий ва иқтисодий билимларини тинмай ошириб бормоқдалар. Бунинг учун колхоз партия комитети ҳузурида турли сиёсий тўгараклар ишлаб турибди. Бу тўгаракларга етарли даражада тайёргарликка эга бўлган пропагандистлар бошчилик қилмоқдалар. Айни пайтда кўпгина коммунистлар ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олий ва ўрта махсус ўқув юртларида ҳам билим олмоқдалар. Ҳозирги кунда коммунистлардан В. Мадҳолиқова халқ хўжалиги институтида, Т. Махмудов қишлоқ хўжалиги институтида, Р. Юсупова Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтида сиртдан таълим олмоқдалар. Идеология ишларини намунали йўлга қўйишда мана шу тажрибали мутахассислар колхоз партия ташкилотига яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Колхоз партия комитети агитация ва пропаганда ишлари самарадорлигини ошириш учун тинмай курашмоқда. «Билим» жамияти аъзоларидан ташқари 60 сиёсий ташкилотчи, 28 сиёсий ахборотчи меҳнаткашлар орасида планли равишда оммавий-сиёсий ишларни олиб бормоқда. 12 та дала шийпонининг ҳаммаси лекция ва суҳбатлар ўтказишга қулай қилиб безатилган. Ўтган ойларда омма орасида 300 дан ортиқ лекция ўқилди.

Идеология фронти ходимлари фаолиятини ягона мақсад сари йўналтириш учун партком ҳузурида сиёсий ташкилотчилар ва сиёсий ахборотчилар советлари ташкил этилган. Бу советлар оммавий-сиёсий иш форма ва методларидан унумли фойдаланмоқдалар.

Партия комитети ҳар ойда бир марта цех партия ташкилотлари секретарлари ва актив коммунистлар малакасини ошириш мақсадида партия ходими кунини ўтказиб турибди. Бунда партиявий-ташкилий, оммавий-сиёсий ишларни намунали ташкил этаётган цех партия ташкилотларининг секретарлари ўз тажрибаларидан сўзлаб берадилар. Кўпчиликни қизиқтирган темаларда семинарлар ўтказилади.

Колхоз коммунистлари йиғилишида сўзга чиққан нотиқлар идеология ишлари савиясини янада ошириш, коммунистлар активлигини кучайтириш, цех партия ташкилотлари жанговарлигини ўстириш лозимлигини тилга олиб ўтдилар.

Агроном **А. Зиёев** идеология ишлари хўжалик вазифаларининг муваффақиятли бажарилишига хизмат қилиши лозим деб уқтирди.

— Кадрлар интизомини ва масъулиятини ошириш энг муҳим вазифаларимиздан биридир, — деди сўзга чиққан колхоз раиси **М. Маъмуров.** Интизомли, ҳаракатчан, актив коммунистларимиз раҳбарлик қилаётган участкаларда ишлаб чиқариш топшириқлари ой сайин муваффақиятли адо этиб келинмоқда. Лекин, баъзи коммунистлар ҳали ҳам пассивлик ва интизомсизлик қилмоқдалар. Бундай ҳол биринчи бригада цех партия ташкилотида айниқса яққолроқ кўзга ташланмоқда. Социалистик интизом — жамиятнинг барча аъзолари учун ягона, ҳар бир киши учун мажбурий интизом эканлигини ҳеч биримиз унутмаслигимиз керак. Коммунист экансан, сенинг вазифанг қийинчиликлар олдида чекиниш, қолоқ кайфиятларга берилиш эмас, балки партиянинг онгли ва актив жангчиси бўлишдан иборатдир. Меҳнатда ва ижтимоий ҳаётда, ўқишда ва турмушда ҳамма вақт ва ҳамма жойда коммунист деган улуғ номга муносиб бўлиши, ленинча партиямизнинг аъзоси деган юксак номни шараф билан оқлаши зарур. Бунинг учун эса тинмай изланиш, ўқиш ва ўрганиш лозим.

Йиғилишда муҳокама қилинган масала юзасидан кенгайтирилган қарор қабул қилинди.

С. МАҲКАМОВ,
Ж. НОСИРОВ.

ПАРТИЯ ЙИҒИЛИШИ ҚАРОРИ

1. «Ўзбекистон КП Марказий Комитети II пленумининг «КПСС XXIV съезди қарорлари асосида бошланғич партия ташкилотлари иш фаолиятини янада яхшилаш, чоралари тўғрисида» қабул қилган қарори раҳбарликка қабул қилинсин.
2. Колхоз партия комитети ва цех партия ташкилотлари йиғилишлари таъсирчанлигини янада ошириш ва коммунистлар активлигини ўстириш таъминлансин.
3. КПСС XXIV съезди қарорлари юзасидан қабул қилинган социалистик мажбуриятларни бажариш йўлида коммунистлар авангардлигини ошириш ва қабул қилинган қарорлар ижросини таъминлаш колхоз правлениеси ва партия комитетига юклатилсин.
4. Колхоз партия комитети ва цех партия ташкилотларига КПСС XXIV съезди қарорлари асосида бошланғич партия ташкилотларини, иш фаолиятини янада яхшилаш вазифаси топширилсин.

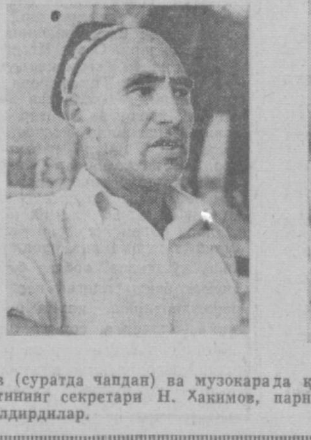

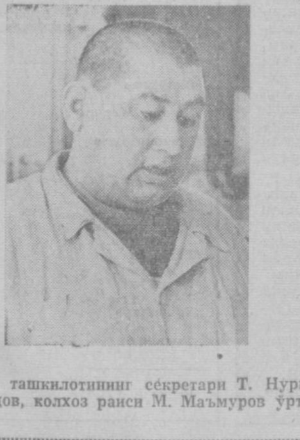
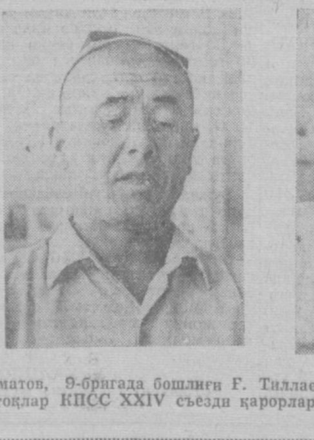

ДОКЛАДЧИ — колхоз партия комитетининг секретари Қ. Латипов (суратда чапдан) ва музокарада қатнашган 6-бригада цех партия ташкилотининг секретари Т. Нурматов, 9-бригада бошлиғи Ғ. Тиллаев, ферма цех партия ташкилотининг секретари И. Исроилов, автогараж цех партия ташкилотининг секретари Н. Хакимов, парник хўжалиги бошлиғи М. Ҳамидов, колхоз раиси М. Маъмуров ўртоқлар КПСС XXIV съезди қарорлари асосида бошланғич партия ташкилотлари ишини янада яхшилаш юзасидан қимматли фикрлар билдирдилар.

А. АБАЛЯН фотолари.

СЕРМЕҲНАТ ЖАРАЁНЛАРНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ КЎРИГИ

Тошкент область партия комитети, касаба союзлари Тошкент область Совети президиуми, Ўзбекистон республика илмий-техника жамиятлари совети президиуми, Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамияти Ўзбекистон республика советининг президиуми 1971 йилнинг 15 июлидан 1972 йилнинг 1 мартигача Тошкент областининг саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа корхоналари ҳамда ташкилотларида сермеҳнат жараёнларни ва қўл меҳнатини механизациялашнинг жамоат кўригини ўтказишга қарор қилдилар.

Кўрик КПСС XXIV съездининг ишлаб чиқаришни техник қайта қуроллантиришни интенсивлаш, сермеҳнат жараёнлар ва қўл кучи билан бажариладиган операцияларни механизациялашни тезлаштириш, механизация воситаларини жорий қилиш ва шу асосда ишчиларнинг, айниқса, ёрдамчи ишлардаги ишчилар меҳнати шароитини яхшилаш ва меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича қарорларини амалга ошириш мақсадларида ўтказилмоқда.

Корхоналар ва ташкилотлар коллективлари жамоат кўриги давомида асосий ишлаб чиқаришда, шунингдек ёрдамчи иш жараёнларида қўл меҳнати билан бажариладиган жараёнларни механизациялаш учун фан ва техника ютуқларидан, илғор ватан ва чет эл тажрибасидан, ихтиролар ва рационализаторлик таклифларидан энг оқилона фойдаланишга эришишлари, асбоб-ускуналарни ремонт қилишда, транспорт-склад ва юк ортиш-тушириш ишларида, инструментлар, материаллар ва ярим фабрикатларни ташишда, хоналарни тозалашда, ишлаб чиқариш чиқиндиларини ташишда ва бошқа операцияларни бажаришда банд бўлган ходимлар меҳнатини янада механизациялашни амалга оширишлари лозим. Сермеҳнат жараёнларни ва қўл меҳнатини механизациялаш, илмий-техника жамоатчилигини ишлаб чиқаришда, айниқса ёрдамчи ва сермеҳнат ишларда қўл меҳнатини камайтиришга қаратилган таклифлар ва тавсияларни ишлаб чиқиш ва уларни оммавий жорий этишга кенг жалб қилиш ҳисобига ишчилар сонини камайтиришга эришмоқ зарур.

Жамоат кўриги даврида корхоналар ва ташкилотлар коллективлари қилган ишларнинг якунлари асосий, шунингдек ёрдамчи ишларда меҳнатни механизациялаш даражаси бўйича белгиланган топшириқларнинг бажарилиш кўрсаткичлари ва эришилган амалий натижаси, сермеҳнат ва қўл меҳнати билан бажариладиган операцияларида банд бўлган ишчилар сонини камайтириш, тайёрланаётган маҳсулотга меҳнат сарфини озайтириш ва олинган иқтисодий самара бўйича баҳоланади.

Қўлда бажариладиган ишларни механизациялашда энг яхши кўрсаткичларга эришган саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа корхоналари ҳамда ташкилотларини рағбатлантириш учун Ўзбекистон КП Тошкент область комитети, касаба союзлари Тошкент область совети, Ўзбекистон республика илмий-техника жамиятлари совети ва Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамияти Ўзбекистон республика советининг қимматли мукофотли биринчи даражали 10 та дипломи ва иккинчи даражали 15 та дипломи таъсис этилди.

Қўл меҳнати жараёнларини камайтиришга қаратилган юксак самарали ихтиролар ва рационализаторлик таклифлари берган ҳамда уларни ишлаб чиқаришга жорий қилган ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларни, кўрикни ташкил этишда, қўл ишларини механизациялаш бўйича тадбирларни амалга оширишда фаол қатнашган илмий-техника жамиятлар ва ВОИР аъзоларини рағбатлантириш учун Ўзбекистон КП Тошкент область комитети, касаба союзлари Тошкент область советининг Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари виставкасига йўлланмалари бўлган 10 та Фахрий ёрлиғи, 50 сўм миқдорида пул мукофоти бўлган 10 та Фахрий ёрлиғи ва 15 та Фахрий ёрлиғи, шунингдек Ўзбекистон республика илмий-техника жамиятлари советининг эсдалик совғалари (мукофотлар қонунчилик белгилаган мукофотлардан ташқари тўланади) таъсис этилди.

Жамоат кўриги давомида яхши кўрсаткичларга эришган цехлар ва участкалар коллективлари, шунингдек ижодий бригадалар корхоналар ва ташкилотлар маъмурияти, партия касаба союз ва бошқа жамоат ташкилотлари томонидан рағбатлантирилади.

Жамоат кўригини ташкил этиш ва ўтказиш, шунингдек унинг натижаларини якунлаш учун область кўрик комиссияси, область тармоқлар кўрик комиссиялари, корхоналар ва ташкилотлар кўрик комиссиялари ташкил этилади.

Тошкент область партия комитетининг секретари Н. И. Малихин область кўрик комиссиясининг раиси қилиб тасдиқланди.

Кўрик комиссиялари зиммасига кўрикни ўтказишни ташкил этиш, ўз мажлисларида хўжалик ва жамоат ташкилотлари раҳбарларининг ҳисоботларини тинглаш, кўрик боришининг кенг ошкорлигига эришиш, кўрик натижаларини якунлаш ва коллективлар ҳамда активларни рағбатлантиришга тавсия этиш вазифалари юклатилди.

МОНГОЛИЯ ОСМОНИДА СОЦИАЛИЗМ ҚУЁШИ

МОНГОЛ ХАЛҚИ ЎЗ РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИНИ КЕНГ НИШОНЛАМОҚДА

*

МОСКВА. КПСС XXIV съезди. Суратда: МХР Марказий Комитети биринчи секретари, МХР Министрлар Советининг раиси Ю. Цеденбал съезд делегатлари орасида.

В. Мастюков фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ЮКСАЛИШ РАҚАМЛАРИ

▲ МХР аҳолисига ажратилган пенсия ва нафақалар 1969 йилда 1960 йилдагига қараганда 2,7 баравар, кўпболали оналарга берилган нафақалар 6,7 марта кўпайди.

▲ Республикада чакана товар обороти ҳажми 1970 йилда 1,9 миллиард тугрикни ташкил этди. Бошқача сўз билан айтганда, чакана товар обороти ҳажми 10 йил мобайнида 1,9 марта ўсди.

▲ Умумий овқатланиш корхоналарининг обороти 10 йил мобайнида 2,2 баравар ортди. Мамлакатнинг ўзида етиштириладиган озиқ-овқат маҳсулотларининг чакана товар оборотидаги салмоғи 33 процентдан 53,6 процентга етди.

▲ Учинчи ва тўртинчи беш йилликлар мобайнида 800 минг квадрат метр ҳажмда уй-жой қурилиб, фойдаланишга топширилди.

▲ Ҳозирги вақтда МХРда 503 та умумий таълим мактаби, 19 техникум, 28 ҳунар-техника билим юрти, 6 олий ўқув юрти ишлаб турибди. Сўнгги 30 йил ичида ўқувчилар сони, 10,7 марта ошди. Ана шу вақт ичида олий ўқув юртлари ва техникумлар халқ хўжалигининг турли тармоқлари учун 59,3 минг мутахассис тайёрлаб берди.

▲ Монголия Халқ Республикаси 51 давлат билан дипломатик муносабатлар, 20 дан ортиқ мамлакат билан савдо алоқалари ўрнатган. МХРнинг Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзолари бўлган давлатлар билан товар обороти 1970 йилда 1960 йилдагига қараганда 34,7 процент ўсди.

▲ Сўнгги 10 йил мобайнида Монголиянинг саноат маҳсулоти ҳажми 2,5 баравар ўсди. Ана шу давр ичида электр энергияси ҳосил қилиш 4, кўмир қазиш 3,2, гўштни саноат йўли билан қайта ишлаш 2,7, жун ишлаш 1,8, чарм ишлаб чиқариш 2,2 баравар кўпайди.

▲ Агар 1960 йилда МХР саноати миллий даромаднинг 14 процентини берган бўлса, 1971 йилга келиб, бу кўрсаткич 23 процентга етди. Мамлакат экспортида саноат маҳсулоти салмоғи 10 йил ичида 26 процентдан 50 процентга кўтарилди.

▲ СССР ва бошқа социалистик мамлакатларнинг ёрдами билан Монголияда сўнгги 10 йил мобайнида 130 дан ортиқ саноат корхонаси қурилди. Шу даврда мамлакатда қурилиш-монтаж ишлари ҳажми икки баравар ортди.

▲ Эллик йил ичида МХРда қорамоллар сони икки баравардан зиёдроқ кўпайди. Кейинги ўн йил мобайнида экин майдонлари 1,7 озуқа тайёрлаш ҳажми 1,4 марта ўсди. Сўнгги беш йил ичида 18 миллион гектар яйловга сув чиқарилди. 1960 ва 1970 йиллар орасида Монголиянинг қишлоқ хўжалигидаги тракторлар сони (15 от кучи ҳисобидан) 3,2 ғалла комбайнлари 1,7, автомашиналар 2, электр станциялар 3,4 баравар ортди.

▲ Халқ истеъмол фондлари 1970 йилда 1960 йилдагига қараганда 1,3 марта, меҳнаткашларнинг реал даромадлари 1,6 марта ўсди.

▲ 1970 йилда ишчи ва хизматчиларнинг ўртача иш ҳақи 1960 йилга нисбатан 18,4 процент, қишлоқ хўжалик кооперативлари аъзоларининг даромадлари икки баравар ортди.

ШОНЛИ ЭЛЛИК ЙИЛ

Ю. ЦЕДЕНБАЛ,

Монголия Халқ-Революцион партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, МХР Министрлар Советининг раиси.

Эртага МХР меҳнаткашлари Монголия халқ революциясининг эллик йиллигини кенг нишонлайдилар. Бу революция халқимизга миллий ва ижтимоий озодлик келтирди.

Монгол халқи узоқ асрлар мобайнида миллий озодлик ва яхши ҳаёт учун кураш олиб борди. Бу кураш жаҳон империализми ва унинг мустамлакачилик системасига қақшатғич зарба берган Улуғ Октябрь социалистик революциясининг таъсири остида янги куч билан янада авж олиб кетди.

Монголиянинг Д. Сухэ-Батор ва, Х. Чойбалсан бошлиқ илғор кишилари Октябрь ғояларидан руҳланиб, 1919 йилда яширин революцион ташкилотлар туздилар. Бу ташкилотлар 1921 йилнинг мартида ташкил топган Монголия Халқ Революцион партияси учун асос бўлиб хизмат қилди.

Халқимиз МХРП раҳбарлигида 1921 йил революциясини амалга оширди. Халқ революцияси чет эллик истилочилар ҳукмронлигига барҳам берди, ички феодаллар ҳокимиятини ағдариб ташлаб, меҳнаткашлар ҳокимиятини барпо этди.

Ярим аср мобайнида Монголия халқи ўз партияси раҳнамолигида катта кураш ва ғалабалар йўлини босиб ўтди. Ана шу йўлда бениҳоя кўп қийинчиликларни енгиб ўтишга тўғри келди. Мамлакатнинг иқтисодий ва маданий жиҳатдан ниҳоятда қолоқлиги ана шу қийинчиликларнинг энг каттаси эди.

Революциядан илгариги Монголия Шарқдаги энг қолоқ давлатлардан бири бўлиб, ўрта аср даражасида қолиб кетган эди. Ўлкада саноат ва халқ хўжалигининг бошқа замонавий тармоқлари мутлоқ ривожланмаган, экономиканинг асоси чорвачилик бўлиб, у ҳам энг қолоқ усулларда олиб бориларди. Барча ички ва ташқи савдо чет эл фирмалари, хусусан хитой савдогар-судхўрлари қўлида бўлиб, улар меҳнаткаш халқни ҳар тарафлама хонавайрон қилиб қўйган эдилар. Эски тузумдан халқ ҳокимиятига қолган мерос бир неча ўн киловатт қувватли мўъжазгина пойтахт электр станцияси, атиги уч ҳарф терувчи ишлайдиган босмахона, кўмир қўлда қазиб олинадиган кичик бир шахта эди, холос.

Монгол халқининг маданий қолоқлиги мустамлакачилик-феодал ўтмишнинг энг оғир оқибатларидан бири бўлган. Меҳнаткашларнинг аксарияти саводсиз эди. Минглларча будда ибодатхоналарида, юзларча монастирларда мамлакатдаги эркак аҳолининг қарийб ярмини ташкил этган руҳонийлар текинхўрларча ҳаёт кечиришарди. Аёвсиз ижтимоий зулм, кўпчилик аҳолининг бечора—ҳол кун кўриши, медицина ёрдами кўрсатилмаслиги халқимиз умрига завол эди.

Революция монголлар мусибатига чек қўйди, тараққиётнинг ёрқин истиқболларини очиб берди. Лениннинг илгари қолоқ ҳисобланган мамлакатларнинг нокапиталистик йўлдан ривожланиши мумкинлиги ҳақидаги таълимоти билан қуролланган МХРП монгол халқининг асрий қолоқликни тугатиш, эксплуататорларсиз жамият қуриш учун олиб борган курашига бошчилик қилди.

Революциянинг тахминан 1940 йилда тугалланган дастлабки демократик босқичида чуқур антиимпериалистик ва антифеодал ўзгаришлар амалга оширилди. Халқ ҳокимияти революциядан кейинги биринчи йиллардаёқ чет эллик савдогарлардан бўлган қарзларни бекор қилди, крепостнойлик ман этилди, феодаллар ўз сиёсий ҳуқуқларидан маҳрум бўлдилар, уларнинг хўжаликларига солиқлар солинди.

1924 йилда Монголия республика деб эълон қилиниши ҳамда биринчи демократик конституция қабул этилиши феодализм қолдиқларига қарши яна бир кучли зарба бўлди. Ижтимоий-иқтисодий тадбирларни изчил ўтказа бориш; жумладан, хусусий мулкчиликни экспроприация қилиш натижасида бой ва руҳоний феодаллар 1939 йилга келиб синф сифатида тугатилди, тахминан 30-йилларнинг ўртасига келиб, эса чет эл савдо капитал мамлакат экономикасидан сиқиб чиқарилди.

Миллий саноат, автомобилсозлик, темир йўл ва ҳаво транспорти, радио-телефон-телеграф алоқаси, ҳозирги замон савдо ва молия—кредит системаси вужудга келтирилганлиги ва ривожлантирилганлиги революциянинг буюк муваффақиятларидир. Қишлоқ хўжалигида туб ўзгаришларни амалга ошириш асосида йирик социалистик хўжаликлар — госхозлар ва қишлоқ хўжалик кооперативлари ташкил этилди. Уларга ихтиёрий асосда собиқ яккаҳол молбоқарлар бирлашдилар. Ҳозирги вақтда ҳар бир кооперативга ўртача 60 минг бош мол, 15 трактор (15 от кучига ҳисоблаганда), 9 автомашина ва бошқа хил техника тўғри келади.

Партия ва халқ давлати маданий қурилишни кенг авж олдириб юбордилар. Мамлакатда саводсизлик барҳам топди, аввалига умумий бошланғич таълим бериш системаси жорий қилинди. Эндиликда эса умумий етти йиллик таълим жорий қилинмоқда, ҳунар-техника билим юртлари, техникумлар, олий ўқув юртлари тармоғи ташкил топди. Фанлар академияси, тармоқлар бўйича илмий-тадқиқот институтлари, замонавий театрлар ва музейлар, кинотеатрлар, маданият саройлари, кутубхоналар муваффақиятли ишлаб турибди. Ҳозир бизда ўнларча номда газета ва журналлар нашр этилмоқда.

Халқнинг моддий фаровонлиги, маданий даражаси тинмай ўсиб бормоқда. Революциядан кейин ўтган ярим аср мобайнида МХР аҳолисининг сони ва ўртача умр кўриш даражаси икки баравар ўсди. Аҳолининг ўсиши ҳар йили минг киши ҳисобига ўртача 30 тага тўғри келади. Мамлакатнинг ҳар беш гражданидан бири ўқийди. Кейинги ўттиз йил ичида МХРнинг миллий даромади беш баравар, меҳнаткашларнинг реал даромадлари 4,8 баравар кўпайди.

Монгол халқи феодализмдан социализмга томон тарихий ўтишни дунёда биринчи социалистик мамлакат — Совет Иттифоқи билан иноқликда ва дўстликда бўлгани туфайли, унинг ҳар жиҳатдан бераётган қардошларча ёрдами туфайли амалга ошира олди. Халқ революциясининг биринчи кунлариданоқ Советлар мамлакати билан Монголия ўртасида пролетар интернационализми принциплари, ўзаро ёрдам, тенг ҳуқуқлик ҳамда давлат суверенитетини ҳурматлаш принципларига асосланган муносабатлар қарор топди. Совет Иттифоқи ҳеч қандай сиёсий шартларсиз Монголияга экономика ва маданиятнинг барча тармоқларини ривожлантиришда турли-туман ёрдам бериб келмоқда.

Мамлакатларимиз ўртасида қарор топган қардошларча дўстлик ва мустаҳкам ҳамкорлик умумий душманга қарши олиб борилган биргаликдаги кураш жараёнида синовдан ўтди. Совет халқи ва унинг Қуролли Кучлари 1921 йилда оқгвардиячи тўдаларни, 1935—1936 йилларда ва 1939 йилда Халхин-Гол дарёси ёнида япон агрессорларини тор-мор қилишда Монголияга жуда катта ёрдам кўрсатдилар.

Гитлерчилар Германияси ва унинг шерикларига қарши олиб борилган уруш пайтида МХР меҳнаткашлари улуғ дўстимиз совет халқи ва унинг қаҳрамон армиясига яқиндан ёрдам беришни ўз муқаддас бурчи, деб ҳисоблади. Монгол халқи ҳеч иккиланмай антигитлерчилар коалицияси тарафида бўлди, ўзининг бутун асосий кучини мамлакатнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш, СССРга ёрдам беришга қаратди. «Ҳамма нарса фронт учун, ҳамма нарса ғалаба учун!» деган шиор Монголия ишчилари ва аратлари орасида кенг ёйилди. Фронтга озиқ-овқат, пўстин, шинель, пийма, этик, учувчилар учун иссиқ кийим ортган темир йўл составлари йўл ола бошлади. Ҳар бир киши инсоният учун энг хавфли бўлган душманни тор-мор этишда совет халқига яқиндан кўмаклашиш мақсадида фронтга ёрдам фондига пул, қимматбаҳо буюмлар, қорамол бериб турди.

Монгол меҳнаткашлари ихтиёрий равишда тўплаган маблағларга танк колоннаси қурилди. Бу колонна «Революцион Монголия» танк бригадасининг асоси бўлиб хизмат қилди. «Революцион Монголия» бригадаси Москва остоналаридан Берлингача жанг қилиб борди. Шунингдек, «Монголия арати» авиаэскадрильяси ҳам ташкил этилди. Ана шу эскадрилья Прага осмонида жанг қилди. МХР фронт эҳтиёжи учун 470 минг от берди.

Монгол-совет дўстлиги — халқимизнинг социализм қурилиши йўлидаги янги ғалабалари ва муваффақиятлари, ўз озодлиги ва мустақиллигининг ишончли гаровидир. Улуғ Ленин ва довюрак Сухэ-Батор васиятларига содиқ бўлган МХР меҳнаткашлари совет халқи, бошқа социалистик мамлакатларнинг халқлари билан қардошларча дўстлик алоқаларини янада мустаҳкамлаш учун бундан буён ҳам курашаверадилар.

ЯРИМ АСРДАН СЎНГ...

Монгол-совет ҳамкорлиги давлатлар ҳамда халқлар ўртасидаги янги, социалистик муносабатларнинг илк тажрибасидир.

1945 йилга қадар жаҳон социализм системасини атиги икки мамлакат — СССР ва МХР ташкил этиб келган эди. Советлар мамлакати билан ҳамкорликка таянган халқимиз бир вақтлар феодализм уклади туфайли қолоқ бўлиб келган ўз Ватани ерида туб ижтимоий-иқтисодий ўзгаришларни амалга оширишга муваффақ бўлди.

Монголия халқ ҳукумати ва Совет Россияси ҳукумати ўртасида дўстона муносабатлар ўрнатиш ҳақидаги биринчи шартнома 1921 йилнинг 5 ноябрида имзоланди. Ўша куниёқ халқимизнинг доҳийси Д. Сухэ-Батор бошчилигидаги монгол революционерлари делегациясини Кремлда В. И. Ленин қабул қилди. Суҳбат вақтида Владимир Ильич Монголиядаги ҳар бир меҳнаткаш учун яккаю-ягона бўлган тўғри йўл—бу Совет Россияси ишчилари ва деҳқонлари билан иттифоқда ўз мамлакатининг давлат ва хўжалик мустақиллиги учун кураш йўлидир, деб таъкидлаб ўтди.

МХР тараққиётининг тарихини социализмнинг биринчи мамлакати билан алоқасиз тасаввур этиб бўлмайди. Унинг муваффақиятларини СССР билан бўлган дўстлик ва ҳамкорликдан ажратиб қараш чиройли гулдастани кўра-туриб, уни пайдо қилган ҳосилдор ер, инсон меҳнати ва қуёш нурини пайқамасликдек бир гап.

Революция тонгида Монголиянинг нефть маҳсулотларига бўлган йиллик эҳтиёжларини 2—3 темир йўл цистерналари таъминлай олар эди. Қора металлга келганда шуни айтиш кераки, унинг импорт қилинадиган умумий тоннаси 1923—1927 йилларда Совет Иттифоқидан ўша пайтда олиб келинадиган шакарга қараганда бир ярим ҳисса кам эди. Ҳа, ёш республиканинг металлга бўлган эҳтиёжи ўша кезларда ана шунақа бўлган.

30-йилларнинг бошида, бутун Европа бўйлаб темир излар шохобчаси қалинлашиб, Нью-Йорк ва Лондон, Чикаго ва Токио, Париж ва Рио-де-Жанейро кўчаларида автомобиллар тиқилишиб кетган бир пайтда, Осиёдаги маданият кўрмаган мамлакатлардан бири Монголия эди. Ўша кезларда мамлакатимиз на завод трубаларини, на тош йўлларни, на темир йўлларни биларди. Халқимиз Попов ихтиросидан, Эдисон лампочкасидан бехабар эди. Худди минг йиллар муқаддам бўлганидек, мамлакатимизнинг поёнсиз яйловларида чўпонлар пода боқиш билан машғул эдилар.

1921 йилда феодаллар ва чет эллик мустамлакачилар ҳокимиятини ағдариб ташлаган монгол халқи ўз она ерининг қиёфасини тубдан ўзгартириб юбориш, янги ҳаёт қуриш, маданий дунёга қўшилиш бахтига муяссар бўлди.

Ўшандан буён ярим аср вақт ўтди. Бугунги Монголия янгиликлари шуни кўрсатиб турибдики, мамлакатимиз совет халқининг интернационал кўмаги билан ўрта асрчилик қолдиқларини улоқтириб ташлади ҳамда социалистик қурилишнинг катта йўлига муваффақиятли чиқиб олди.

Агар биз шакар билан металлни солиштиришда давом этсак, қуйидаги фактларга дуч келамиз. МХР аҳолисининг шакарни истеъмол қилиши ўтган йилларда 15 баравар ўсган бўлса, мамлакатнинг металлга бўлган эҳтиёжи бир неча юз баравар ортди. Қўшиб кетайки, бу ерда гап металлни қайта ишлайдиган саноатнинг хомашёси ҳақидагина бораяпти. МХР экспорт қилаётган индустрия товарлари рўйхатида эндиликда ана шу тармоқ маҳсулотлари номини ҳам учратиш мумкин.

Ҳозир республика чет мамлакатларга кон-руда, енгил, озиқ-овқат ва полиграфия саноати маҳсулотларини чиқармоқда. Бизнинг экспортимизда фабрика-завод шароитида тайёрланган маҳсулотларнинг умумий салмоғи 50 процентдан ортиб кетди.

Монголия меҳнаткашлари шуни яхши биладиларки, фақат фидокорона меҳнат, улуғ социализм мамлакатининг қардошларча ёрдами билангина улар эзгу мақсадга эришишлари—ривожланган социалистик жамият қуриш вазифасини ҳал этишлари мумкин.

Д. СУРЭНЖАВ,
«Унэн» газетасининг Москвадаги мухбири.

ЭРТАГА—БАЛИҚЧИЛАР КУНИ

МОВИЙ КЎЛЛАР БОЙЛИГИ

Областимизда балиқчилик ишлари кейинги йилларда кенг ривожланмоқда. Оққўрғон районидаги «Қолган Чирчиқ», Калинин районидаги «Дамачи» балиқчилик хўжаликлари кўллар сатҳини кенгайтириш, ҳар гектар кўл сатҳидан йил сайин кўпроқ балиқ тутиб олишда иттифоқимиздаги илғор хўжаликлардан ҳисобланадилар. Шу билан бирга бир неча колхоз ва совхозларда кўллар, дарё ва каналларнинг қуйи оқимларида балиқлар урчитилиб хўжаликларнинг даромад манбаи кўпайиб бормоқда.

Балиқчилар куни — байрами арафасида мухбиримиз «Дамачи» балиқчилик хўжалигининг директори **Қодир Шарипов** билан суҳбатлашди. У қуйидагиларни ҳикоя қилиб берди.

Шу йилнинг кўклам ойида биз хўжалигимиз ташкил этилганига 25 йил тўлганлигини қувонч билан байрам қилдик. Бундан чорак аср илгари 3,5 гектар кўл ўзлаштирилиб балиқ боқилган ва ҳаммаси бўлиб 1200 килограмм балиқ олинган эди. Бултур кўлларнинг умумий сатҳи 275 гектарга етказилди ва пландаги 4500 центнер ўрнига 6000 центнер тирик балиқ сотишга эришдик. Пландан ташқари 1500 центнер балиқ етказиб берилди. 16 центнер ўрнига ҳар гектар кўл сатҳидан 22 центнердан балиқ тутиб олдик.

Албатта бундай қувончли натижаларга осонликча эришилгани йўқ. Дастлабки йилларда тўқайларни, қамишзорларни ўзлаштириш учун қаттиқ курашдик. У вақтларда барча иш қўл кучи билан бажарилар эди, техника йўқ ҳисоб эди. Бугунги кунда номлари ҳурмат билан тилга олинадиган хўжалигимизнинг ветеранлари — Тен Алексей, Анна Режабов, Иван Мельников, Николай Филатов, Мамасодиқ Маъмуров, Жума Жўраев ва бошқа фидокор кишиларимиз ўша кезларда қаҳрамонлик намуналарини кўрсатдилар.

Бугунги кунда ўз меҳнати, ташкилотчилиги, касбига бўлган садоқати туфайли кўпчилик ўртасида ҳурмат қозонаётган О. Маҳмудов, Ҳ. Раҳимов, Н. Мамажонов, Т. Тосибоев, Э. Бўрибоев, Х. Анваров, Р. Богаутдинов ва шулар каби кўплаб балиқчилик бригада бошлиқлари ва моҳир балиқчилар ҳосилдорликни йил сайин оширмоқдалар. Ортиқ Маҳмудов бригадаси бултур пландаги 1981 центнер ўрнига 2838 центнер балиқ тутиб топширдилар ва ҳар гектар кўлдан 16,4 центнер ўрнига 23,4 центнерга етказиб балиқ олишга муваффақ бўлдилар.

Хўжалигимиз балиқчиликдан катта даромад олмоқда. 1966 йилда 16 минг сўм соф фойда олинган бўлса, бултур 140 минг сўм соф фойдага эга бўлдик. Меҳнат унумдорлиги беш йиллик давомида 18,9 процентга кўтарилди.

Биз фақат балиқчилик билан эмас, деҳқончиликнинг бошқа соҳалари билан ҳам шуғулланамиз. Бир умр сув кўрмаган тепаликлар ўзлаштирилиб насос ёрдамида сув чиқарилди ва 48 гектар ер олмазорга айлантирилди. Бундан ташқари 28 гектар ер ўзлаштирилиб, узум боғлари ва сабзавот экинлари майдонига айлантирилди.

«ДАМАЧИ» совхозининг илғор балиқчиси Ҳамид Анваров.
В. Сироткин ва И. Глауберзон фотоси.

Тўққизинчи беш йилликда хўжалигимиз 20860 центнер балиқ етказиб беришни режалаштирган. Биз районимиздаги «Ленин йўли» колхози аъзоларининг беш йилликни тўрт йилда бажариш юзасидан бошлаган ташаббусларига қўшилиб, юқорида айтилган миқдордаги балиқни тўрт йил давомида етказиб беришга қарор қилдик. Балиқчилар ўз сўзларининг устидан чиқиш учун янги беш йилликда пландан ташқари 4150 центнер балиқ топшириш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини шараф билан адо этиш учун беш йилликнинг дастлабки йили бўлган 1971 йилда янада зўр ғайрат кўрсатиб меҳнат қилаётирлар. Илгари биз майда балиқларни бошқа хўжаликдан олиб келар эдик. Эндиликда Янгибозорда ўзимизнинг уруғ урчитиш хўжалигимиз бор.

Биз 1971 йил учун мўлжалланган тадбирларни шараф билан амалга ошириш мақсадида биринчи навбатда социалистик мусобақани янада кучайтирамиз, ҳар бир балиқчининг меҳнатига бўлган масъулиятини оширамиз, балиқчиликда механизациядан фойдаланишни юқори поғонага кўтарамиз, ҳамма вақт кўлларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, интенсификация методларини жорий этиш учун курашамиз. Хўжалигимизнинг асоси бўлган балиқ питомниги ишини янада яхши йўлга қўямиз, янги инкубация цехи қуриб «толстолобик», «оқ амур» ва халқимиз суюб истеъмол қиладиган бошқа наслдаги балиқларни ўзимизда кўпайтириш имконига эга бўламиз.

КПСС XXIV съездининг беш йиллик план юзасидан Директиваларида чорвачиликнинг бошқа турлари сингари балиқчилик ҳам кенг ривожлантирилсин, деб таъкидланган. Биз партиямизнинг бу кўрсатмасига амал қиламиз ва балиқчиликни янада юксалтириш учун барча тадбирларни амалга оширамиз.

ТЎЙЛАР МУБОРАК

Бир куни редакция коридорида кўзлари тийрак, қорамағиздан келган, ўрта бўйли одам тўхтатди.

— Абдуқодиров сиз бўласизми?

— Ҳа, — дедим таажжубда.

— Газетада лавҳангизни ўқидим, яхши ёзибсиз. Баракалла, ўғлим.

Газетага янги келган кезларимиз бўлиб, бирон-бир нарса ёзиб қолсак, дўппимизни осмонга отиб юрардик. Абдуфаттоҳ аканинг шу мақтови муаллифга жуда маъқул тушганини айтмасак ҳам бўлади. Кейин билсам, Абдуфаттоҳ ака Набихўжаев кекса мухбир, «Союзпечать»да ишнинг кўзини билган ветеран ходимларидан экан. Шундан кейин Абдуфаттоҳ ака билан қадрдон бўлиб, салом-алигимиз қуюқлашиб кетди.

Абдуфаттоҳ ака тиниб-тинчимас, ғайратли, жамоатчи, кўпчиликнинг ишига қайишадиган, дили ҳам, қилаётган иши ҳам ниҳоятда покиза одам. Мен отахонимизнинг ёзган нарсаларини бир-бир эслаб кўрдим. Шулардан баъзиларини айтиб ўтиш жоиз бўлар. У кишн маҳалладаги яхши урф-одатлар, уларни халқимиз ўртасига ёйиш ҳақида матбуотда тез-тез ёзиб туради. Дарвоқе, бу кекса заҳматкашнинг ўзлари ҳам маҳаллага, катта-кичикка бош бўлиб келаётган, кўпчиликнинг тўйига ҳам, азасига ҳам аралашадиган, тойиб кетаётган одамни қўлтиғидан олиб кўтариб қўйишга, тўғри йўлдан бораётган йигит-қизни елкасига қоқиб, баракалла деб қўйишга вақт ҳам, ҳафсала ҳам топган одам. Шу боисдан ҳам Абдуфаттоҳ аканинг маҳалла ҳақидаги гаплари кўпчиликка маъқул тушади, эм бўлади.

Газетхонлар Абдуфаттоҳ аканинг матбуот тарқатиш тўғрисидаги хат-хабарларини, танқидий мақолаларини кўп ўқишган. Уни ҳақиқатан ҳам матбуотимиз жонкуярларидан, десак ўринли айтган бўламиз. Бундан беш-олти йил илгари у матбуот тарқатишнинг аҳволи ҳақида катта танқидий мақола билан чиққан эди. Бу мақола кўпчиликка манзур бўлгани, министрлик ва шаҳар партия ташкилотларида муҳокама қилинганлиги ҳаммамизнинг ёдимизда.

Хуллас, Абдуфаттоҳ ака кўрган яхшиликларини оқ қоғозга туширишга шошиладиган ва уни газетхон билан баҳам кўрадиган, ёмонликларни эса танқид ўти билан куйдиришга ҳамиша тайёр турган қалами ўткирлардан. Мана 10-15 йилдирки, муҳтарам акамиз «Союзпечать» идорасида хизмат қилиб келмоқдалар. Яқинда у киши бўлим мудири лавозимига кўтарилдилар. Идорада ҳам обрў-эътибори қилаётган ишига яраша баланд. Ҳали ҳам кексаликка сўз бермаётган Абдуфаттоҳ ака республика «Союзпечать» идорасининг маҳаллий комитетига раис этиб сайланди. Кўпчиликнинг хизматини қилиб ўрганган киши ана шунақа, бўйнига юк олишдан чўчимайди.

Абдуфаттоҳ аканинг яна бир фазилатини айтмасак, у ҳақдаги гапларимиз бут бўлмаса керак. Муҳтарам юбиляримиз катта оиланинг боши. Олди фарзандлари бола-чақалик бўлиб эл-юрт ишига ярашди. Кенжалари ўқишда.

Абдуфаттоҳ ака «ниҳолларни ёшлигидан парвариш қилиш керак», — деб бот-бот гапириб юради. Отахоннинг ўзи ҳам фарзандларини худди шундай ёшлигидан меҳнаткаш, ҳушчақчақ, ҳушфеъл, ҳушмуомала қилиб тарбиялаган. Мана энди ўғил-қизларининг роҳатини кўряпти.

Абдуфаттоҳ ака Набихўжаев 60 ёшга кирдилар. Буни йигитликнинг ниҳояси, дейишга тилимиз бормаяпти, чунки Абдуфаттоҳ ака йигитлардек ғайратга тўлиб-тошиб турибди. Қариликнинг боши десак эҳтимол. Абдуфаттоҳ ака тан бермас, шунинг учун бу ёшни етуклик ёши деяқоламиз.

Ҳорманг, Абдуфаттоҳ ака! Умрингиз узоқ бўлсин, бола-чақангизнинг роҳатини кўриб, ҳузур-ҳаловатда кўп йиллар омон бўлинг.

А. АБДУҚОДИРОВ.

Спорт

ЛУЖНИКИ КУТМОҚДА

Яна роса бир ҳафтадан сўнг 16 июль Москва вақти билан кеч соат 18 дан 30 минут ўтганда СССР халқларининг V спартакиадаси тантанали равишда очилади. Дастлабки маълумотларга қараганда унинг финалига 10 мингга яқин спортчилар чиқишади. Улар барча иттифоқдош республикаларнинг сараланган вакилларидир. Спартакиада стартига чиққан жами спортчилар сони 1 июлга келиб 44 миллион 722 минг кишини ташкил этди. СССР халқлари V спартакиадаси ташкилот комитетининг раиси С. Павлов совет ва чет эл журналистлари учун ўтказилган матбуот конференциясида ана шу рақамларни келтирди.

Финал мусобақаларигача ўтказилган учрашувларда юксак натижалар қўлга киритилди. СССРнинг 186 та рекорди, республикаларнинг салкам 1400 та рекорди ўрнатилди. Бу рақмлар аввалги спартакиадалардагидан анча кўпдир. Совет спортчилари форумига чет эллардан кўпгина меҳмонлар келиши кутилмоқда.

ДАЪВОГАРЛАР ЎЙИНИ

Совет гроссмейстерлари — Петросян ва Корчной ўртасида жаҳон чемпионатининг ярим финал учрашувида ҳисоб 1,5:1,5 бўлди. Учинчи ўйинда томонлар 27-юришда дурангга рози бўлишди.

АҚШда ўтаётган Фишер—Ларсен матчида эса америкалик гроссмейстер 2:0 ҳисобида олдинга ўтиб олди.

* * *

СССР терма командаси билан бирга Пуэрто—Рико, Австрия, АҚШ, Исландия, Бразилия, Исроил, Канада ва Колумбия вакиллари студентлар ўртасида шахмат бўйича жаҳон команда чемпионатининг финалига чиқдилар. Биринчи турда командамиз дам олди. АҚШ шахматчилари 2,5:1,5 ҳисобида исландияликларни енгдилар. Пуэрто-Рико ва Австрия, Бразилия ва Колумбия, Канада ва Исроил командалари 2:2 ҳисобида дуранг ўйнашди.

ҚЎШИҚ

ШИНГИЛ ҲИКОЯ

Ҳар кимнинг ўзи яхши кўрадиган қўшиғи бўлади. Отамнинг ҳам яхши кўрадиган қўшиғи бор. У, шинель ҳақида, оддий солдат шинели ҳақида. Отам йўғон овози билан бу қўшиқни айтганда маҳлиё бўлиб, ҳаяжонланиб кетаман. Гўё, отамнинг қўшиғида урушда қурбон бўлганларнинг руҳи куйланаётгандай, урушни лаънатлаётгандай туюларди менга...

Лекин, отам қўшиқни йилига икки марта, у ҳам бўлса, 23 февраль билан 9 майда айтарди. Уруш тамом бўлиб, уйимизнинг тўрига сарғимтир шинелини осиб қўйгандан бери шу ҳол такрорланади. Шинель эса ҳамон ўша илк осилган жойида, менинг кундуз ёқали пальтом ёнида ҳозир ҳам илиғлик турибди. У кийилмайди. Отамнинг ўзи каби, у ҳам запасда...

— Ота, ота, — дердим баъзида, — шинелингизга қаранг, илма-тешик-ку, ташлаб юборақолинг.

Отамнинг аъзойи бузиларди ўшанда. Бунинг сабабига ақлим етмасди.

Отам ишга кетган пайтларида баъзан тегимга стул қўйиб шинелидаги тешикчаларга қўлимни суқиб тортқилардим. Онамни жиғига тегардим.

— Ойи, мени пальтомга ҳам шунақа тешикчалар қилиб беринг?!

Ойим индамасди, ўз иши билан машғул бўларди. Баъзан шинелга қараб кўзлари даҳшатли тусга кирарди, лекин менга индамасди. Фақат катта бўлганимдагина бу тешиклар қайдан пайдо бўлганлигини билиб олдим. Улар урушнинг излари экан...

Бугун эса 23 февраль ҳам, 9 май ҳам эмас. Шундай бўлса ҳам отам ўз қўшиғини айтаяпти. Шунча йил риоя қилган анъанасини бузиб қўшиқ айтаяпти. Қўшиққа онам ҳам қўшилди, мен ҳам. Ҳаётимда биринчи бор қўшилдим... Мана қўшиқнинг сўнгги сатрлари хонада янграяпти. Отам шинелини қозиқдан олиб елкамга ташлади:

— Бир вақтлар бу шинелни Ватан ҳимояси учун кийган эдим. Бугун эса, мен уни сенга бир дам кийгизаман, ўғлим! Энди бу тинчлик шинели, сени фақат тинчликка чорлайди, — деди ва қўшиб қўйди. — Чунки эртага сени Ватан хизматига кузатаман...

Х. МУРОТОВ.

АБАДИЙ БЎЁҚ СИРИ

Миср олимлари қадимги фиръавнлар даврига оид бўёқларни тайёрлаш усулини топишга муваффақ бўлдилар. Маълумки, бундай бўёқларнинг ранги мана минг йиллар вақт ўтибдики, ҳамон хиралашмаган.

Доктор Аҳмад Солиҳнинг айтишича, қадимги рассомлар ўз бўёқларига махсус қоришма қўшиб тайёрлашган экан. Бу қоришма бир қисм мис оксиси, бир қисм кальций окиси ва тўрт қисм кремний оксидларидан таркиб топган.

Қоришма тайёр бўлгач, совутилиб, кукун қилинган, сўнг тухум сариғи ҳамда ёғоч смоласи қўшилган. Шу асосда кўк ва сариқ бўёқлар тайёрлаяган. Бундай қоришма 1000 градус (Цельсий бўйича) иссиқликда ҳам эримайди, кучли кислоталар таъсирига берилмайди.

СИНОВ

(Интермедия)

Норғул бир йигит район матлубот жамияти раиси ўтирган хона эшигини очади.

АБДУХАЛИМ — Мумкинми, хўжайин?

РАИС — Марҳамат. Хизмат?

АБДУХАЛИМ — Иш сўраб келган эдик.

РАИС — Ўтиринг, аризангизни берингчи.

АБДУХАЛИМ — Мана, хўжайин.

РАИС — Кейинги иш жойингиз?

АБДУХАЛИМ — Кичиккина буфетчани қимирлатиб турар эдик.

РАИС — Нима сабабдан бўшатишди?

АБДУХАЛИМ — Чеким қисқартишга тушди, хўжайин.

РАИС — Ҳмм, шундай денг? Қандай ишлар қўлингиздан келади?

АБДУХАЛИМ — Сиз буюрган ишларнинг ҳаммаси, хўжайин.

РАИС — Яхши. Сув қаёққа қараб оқади?

АБДУХАЛИМ — Нишаб томонга, йўқ, сиз айтган томонга, хўжайин.

РАИС— Тузук. Баландликка қараб ҳам оқадими?

АБДУХАЛИМ — Нега оқмас экан, сиз айтгандан кейин...

РАИС — (**Аризанинг бир четига нималарнидир ёзиб узатади**). Мана, секретарга боринг, ишга қабул қилиндингиз.

АБДУХАЛИМ — Қандай иш, хўжайин?

РАИС — Хўжалик омборига мудир қилиб тайинладим.

АБДУХАЛИМ — Ўла-ўлгунча қулингизман, хўжайин.

РАИС — Кўп гапирмай чиқинг.

АБДУХАЛИМ — **Раҳмат.** (аризадаги ёзувни ўқийди) «Лаганбардорга бизда ўрин йўқ!!» Нима?!.

П. ЭРГАШЕВ.

РАССОМ ХАНДАСИ

— ИЛОЖИНИ ТОПДИ...

— ТАДБИРКОР ЛЕКТОР.

— ШУ МАТЕРИАЛДАН 15 САНТИМЕТР ОЛСАМ ЮБКАГА КУПЛИК ҚИЛМАЙДИМИ?
— КУПЛИК ҚИЛАДИЕВ, СИЗДАН ОЛДИНГИСИ 13 САНТИМЕТР ОЛГАНДИ...

— ХЕЙ, ИНСОФ БОРМИ, БИР ҚУЛТУМ СУВ УЗАТВОРИНГ....

А. ХОЛИҚОВ, А. ҲАКИМОВ ва Е. ОДИЛОВлар чизган расмлар.

Реклама ва эълонлар

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»
СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
16, 17, 18 ИЮЛЬ КЕЧ СОАТ 8 ЯРИМДА
II-РЕСПУБЛИКА АСКИЯЧИЛАР КОНКУРСИ ҒОЛИБЛАРИ ИШТИРОКИДА

КАТТА КОНЦЕРТ
АСКИЯ ВА КУЛГИ ОҚШОМИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
АСКИЯЧИЛАР:
ИЖРОҚУМ БУВА
(Турсунбуаа АМИНОВ Қўқон).
Ғойиб ака ТОШМАТОВ (Фарғона), Абдулҳаймахсум ҚОЗОҚОВ (Қўрғонтепа), Мамажон ака МАДАМИНОВ (Қорасув), Раҳматулла ака ЯШАРОВ (Асака), Ғуломжон РУЗИБОЕВ (Асака), Мадамин ЮСУПОВ (Марғилон), Неъматжон ТОШМАТОВ (Қўқон), Йўлдошхон НОСИРОВ (Қўқон), Зайнобиддин ЮСУПОВ (Марғилон).

ХОНАНДА ВА СОЗАНДАЛАР:
1-РЕСПУБЛИКА БАХШИ ШОИРЛАР КОНКУРСИНИНГ ҒОЛИБЛАРИ:
Олим ҲАҚҚУЛОВ (Иштихон), Қодир РАҲИМОВ (Ғузор), Шодмон ҲОЛИЕВ (Жарқўрғон), Раҳмат ИМОМОВ (Ромитон);
Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар: Олмахон ҲАЙИТОВА, Қувондиқ ИСКАНДАРОВ, Жуманазар БЕКЖОНОВ;
Солистлар: Комилжон БАРАТОВ, Ойхон ЁҚУБОВА, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Жамила ҲАМИДОВА, Шариф ҚУРБОНОВ ва бошқалар.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Билетлар сотилмоқда.
Концерт залига кандиционон ҳаво бериб турилади.

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ БЎЙИЧА ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОНТОРАСИ

ИНТЕГРАЛ

ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМИНИ
12 июлдан бошлаб
Тошкент область ва шаҳридаги кинотеатр экранларига чиқаради

Сценарий муаллифи ва постановкачи режиссёр — Ҳожи АХМАР.
Бош оператор — Александр ПАНН.
Постановкачи-рассом — В. ДОБРИН.
Композитор — Б. ТРОЦЮК.
Ролларда: Рустам САДУЛАЕВ, Ҳамза УМАРОВ, Шуҳрат ЭРГАШЕВ, Тамила АҲМЕДОВА, Д. НИЗОМХУЖАЕВ, Р. ИБРОҲИМОВА, М. ҚАЮМОВ, Т. ТРУШИНАЛАР қатнашадилар.
ФИЛЬМ ЁШЛАР ҲАЁТИГА БАҒИШЛАНАДИ
«Ўзбекфильм» киностудияси маҳсулоти.
Фильм премьераси ва ижодкорлари билан учрашув Санъат саройида 11 июль кеч соат 7 ва 9.15 минутда ўтказилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

9.55 — **Кўрсатувлар программаси.**

Ўзбек тилида: 10.00 — **Ўқувчиларнинг XXII республика спартакиадаси кундалиги,** 10.30 — **«Дўстлик чаманзори»** (Концерт).

10.55 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

16.55 — **Кўрсатувлар программаси,** 17.00 — **«Ахборот»** информацион программаси (рус тилида).

Ўзбек тилида: 17.10 — **«Қувноқ пионер ёзи»,** 17.50 — **«Сеҳргар рассом»** (мультфильм), 18.00 — **«Виждон паришонхотирлиги»** (ҳужжатли фильм), 19.00 — **«Ёшлик»** студияси кўрсатади. **«Истиқбол эгалари»,** 20.00 — **«Ахборот»** информацион программаси, 20.15 — **«Лирик куйлардан концерт,** 20.55 — **Кўрсатувлар программаси.**

21.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

11.30 — **«Андрейка»** (бадиий фильм, ўзбек тилида).

15.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 21.00 — **«Ленинград жасорати»** (телефильм), 21.55 — **Озарбайжон санъат усталарининг концерти,** 22.35 — **«Тоғлик қасосчилар»** (бадиий фильм, 1—2 сериялари).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

19.15 дан — **Душанба кўрсатади.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Ҳаётнинг бир куни — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Шер ҳамлага ҳозирланмоқда — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», (кундуз соат 12 ва 2 да), «ДРУЖБА», «СПУТНИК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «ВОСТОК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Ҳамроз — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ (кундуз ва кечқурун).

Сариқ чемоданнинг саргузаштлари — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10, кундуз 3.20 ва кеч 8.20 минутларда), «СПУТНИК» (кундуз соат 11 ва кеч 7 да).

Асримиздан миллион йил илгари — НАВОИЙ номли (кундуз соат 11.40, 5 ва кеч 10 да).

Кунгабоқар — ҲАМЗА номли (тоқ соатларда).

Ёввойи қалб — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Александр Пархоменко (эрталаб соат 10 да). **Ўтмишдан садо** (тоқ соатларда): — «КЎКЧА».

Асосий зарба— «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Сумбул сочли гўзал Варвара — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Квартир — «РАКЕТА».

Том Жонс (2 серия) — ТЕЛЬМАН номли.

Шер ҳамлага ҳозирланмоқда — «ФЕСТИВАЛЬ».

Ҳаётнинг бир куни — «ХИВА».

А. С. ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА
ҲАР КУНИ КЕЧ СОАТ 8 ЯРИМДА
АНДИЖОН ШАҲАР МАДАНИЯТ БЎЛИМИ 2-СОН МАДАНИЯТ УЙИ ДОРБОЗЛАРИНИНГ

КАТТА ДОР ЎЙИНЛАРИ

Дор тагида Усмон **НИШОНБОЕВ** раҳбарлигида қизиқчилик, тош, от ва ёғочоёқ ўйинлари.

Тошкент шаҳар Октябрь район ошхоналар трести коллективи 23-ошхона ходими

Туроп ОЛИМХЎЖАЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қилади ва марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

Р—04240 ИНДЕКС — 64697. № А—1788.